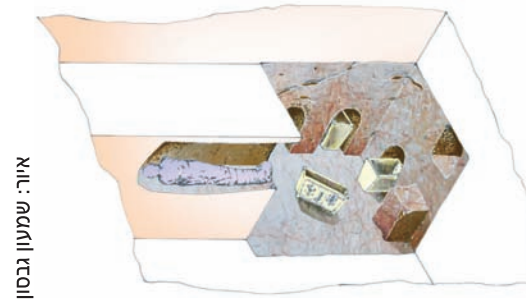

המקרה הקדום ביותר של צרעת / אורית סוליציאנו, דוברת האוניברסיטה העברית

"קודש הקדושים" בבית המקדש השני.

"מה שנדיר בקבר הזה הוא שהאדם הקבור בו, שחי כנראה בין השנים 1-50 לספירה, לא זכה לקבורה נוספת בגלוסקמה, דבר שהיה מקובל באותה תקופה", אומר פרופ' שפיגלמן ומוסיף כי הקבר שנחשף נאטס בטיח משום שהמת סבל בחייו מצרעת ומשחפת, כפי שממצאי הדניא מעידים.

בתיקופה ההיא, מחלות שגרמו לגוף לעיוות או השחתה - ובמיוחד צרעת - גרמו לנידוי החולה מהקהילה. אולם כמה אינדיקציות כמו מיקום הקבר וגודלו, הבד שממנו עשוי התכריך וניקיון השיער של המת, מעידות על כך שהנקבר היה אדם אמיד בחברה הירושלמית ושמחלת הצרעת הייתה נחלת כל המעמדות בחברה, לא רק של העניים כפי שהיה נהוג לחשוב.

בנוסף, זו הפעם הראשונה שתכריכי קבורה מתקופת ישו נמצאו בירושלים. התכריכים שנמצאו שונים מאוד מתכריכי טורינו שבקתדרלת יוחנן המטביל באיטליה, שיש הגורסים כי שימשו לכיסוי גופתו של ישו. התכריכים שנמצאו בירושלים ארוגים בצורה מורכבת יותר מאלו שבטורינו ולכן, ובהנחה שתכריכי

הקבורה שנמצאו אופייניים לאותה תקופה, החוקרים מסיקים כי תכריכי טורינו אינם מתקופת ישו.

בקבר נמצאו גם שרידים משיערו של האדם שנקבר בתכריכים, אף על פי שהיה נהוג לגזור את שיערו של לפני הקבורה. שיער בחפירות ארכאולוגיות הוא ממצא נדיר, מאחר שבשל הלחות הגבוהה שאריות אורגניות אינן נשמרות באזור הזה כל כך הרבה זמן.

לדברי פרופ' שפיגלמן ופרופ' גרינבלט, השורשים של התפתחות הצרעת מעורפלים מאוד. צרעת בתנ"ך מיוחסת פעמים רבות לבעיות שונות בעור, כמו פסוריאזיס. הצרעת כפי שמכירים אותה ברפואה המודרנית מקורה בהודו והיא התפשטה למזרח הקרוב ולמדינות המזרח התיכון בתקופה ההלניסטית. הממצאים מהמחקר הנוכחי ממלאים חסר משמעותי בידע שנצבר אודות ההיסטוריה של המחלה.

מחקר חדש באוניברסיטה העברית מנפץ מיתוס יהודי עתיק / אורית סוליציאנו

ההפסיק את קיום המצוות מבלי שיידרשו לאמץ את הדת היוונית. כך למעשה, היהודים, שראו במשך השנים את כפיית בדרישה שהם לא ימולו את בניהם, לא ישמרו את השבת וכך, בדומה למקומיים האחרים שחיו בארץ ישראל ובמקומות אחרים בממלכה - יהפכו לעובדי אלילים".

במאמר שפורסם בקובץ המאמרים Jewish Identities in Antiquity בעריכת הפרופסורים ישראל לוי ודני שוורץ מהאוניברסיטה העברית, כותב פרופ' מנדלס שעל פי זיכרונות היהודים שהועלו על הכתב כמה עשרות שנים

דורות על גבי דורות חונך העם היהודי על ברכי מיתוסים כגון נס פך השמן, ניצחון המקבים ודמות הרשע האולטימטיבי של חג החנוכה - אנטיוכוס. מחקר חדש באוניברסיטה העברית מעלה שאחד המיתוסים המפורסמים של חג האורות לא היה מדויק.

המחקר החדש שנערך על ידי פרופ' דורון מנדלס מהמחלקה להיסטוריה באוניברסיטה העברית מגלה כי בשנות ה-60 של המאה השנייה לפסה"ג הממלכה היוונית (בית סלאוקוס) לא כפתה על היהודים להתיוון. בניגוד למיתוס מלחמת המקבים ביוונים, נדרשו היהודים

לאחר האירועים עולה תמונה מפתיעה: במחנה המקבים שלחם ביוונים היו יהודים שומרי מצוות, ובכללם גם יודעי יוונית. מנגד, במחנה ששאף ליחסי שלום עם היוונים, גם כאשר אלה ממשיכים לשלוט על ארץ ישראל, היו יהודים יודעי

השפה היוונית שומרי מסורת יהודית לצדם של יהודים שומרי מסורת שלא נמשכו לתרבות היוונית. "אבחנות אלה", אומר פרופ' מנדלס, "הן בעלות משמעות רבה לחקר ההיסטוריה היהודית לדורותיה, משום שנוצר פער מובהק

בין סמל, מטפורה ומיתוס של היוונית בעולם היהודי לאורך הדורות לבין הזיכרון ההיסטורי שנשתמר מן התקופה עצמה - שבו ליוונית לא היה תפקיד משמעותי במאבק היהודים על המשכה של האוטונומיה הדתית".

נחל שיזף - שמורה חדשה וחשובה, נוף החולות האחרון בישראל עומרי גל, דוברות רשות הטבע והגנים

צילום: דורון ניסים

צילום: דורון ניסים

טקס ההכרזה על שמורת טבע נחל שיזף נערך בחנוכה במצפור שיזף. אתם מוזמנים לטייל וליהנות בשמורה החדשה.

בלב הערבה התיכונה, בין עין יהב לחצבה, נמצא השטח האחרון בישראל המשמר נוף טבעי של חולות ועצי שיטה. באזור הזה מוצאים מינים רבים של בעלי חיים וצמחים את התנאים היחידים שיאפשרו להם לשרוד, וחלקם אף מוצאים בשטח החולות את המפלט האחרון בעולם כולו. מיני בעלי חיים מאזורים גאוגרפיים שונים נפגשים באזור הזה, ועבור רבים מהמינים זהו קצה אזור התפוצה שלהם בעולם. כבר משנות ה-80 מנהלים גופי השמירה על הטבע מאבק לשימור האזור הייחודי: פעם הייתה זו תחנת "קול אמריקה" שאיימה עליו, ופעם היו אלו בקשות להרחיב תשתיות אדם או חקלאות. בחודש אפריל האחרון, לאחר שנים רבות של המתנה, הכריז שר הפנים על שמורת הטבע נחל שיזף, על פני שטח כולל של כ-54,000 דונמים. משמעות ההכרזה היא שכעת לא ניתן יהיה לבנות בשטחים האלה או לבצע פיתוח תשתיות ופגיעות אחרות מעשה ידי אדם, והם יועברו לניהולה המלא של רשות הטבע והגנים, אשר תאכף את חוקי שמירת הטבע באזורים האלה. כך,

לדוגמה, תמנע ההכרזה ירידת רכבי שטח מדרכים מסומנות, אשר פוגעת קשה בבית הגידול המדברי.

תהליך הכרזתה של שמורת טבע הוא מורכב ונמשך בדרך כלל כמה שנים. ייחודה של השמורה:

זוחלים: בשטחה המצומצם של שמורת טבע נחל שיזף מרוכזים לא פחות מ-21 מיני זוחלים, המהווים כמחצית ממיני הזוחלים המדבריים הנמצאים בארץ ישראל, וביניהם כוח אפור, חרדון צב מצוי, עכן גדול, שנונית נחלים וחרדון מדבר. לשם השוואה, בחולות משאבי שדה נמצאים 18 מיני זוחלים על פני שטח כפול בגודלו מזה. 21 מיני זוחלים באזור נמנים עם משפחות זוחלים שונות, והם יכולים להוות כלי חשוב להוראת נושא הזוחלים, על המאחד והמפריד ביניהם.

יונקים: נביעות המים הרבות בשטח השמורה מהוות גורם משיכה לבעלי חיים רבים. ניתן לראות כאן שבילי הליכה של צבועים וזאבים ומאורות שועלים (שועל נגב ושועל מצוי), ואף נצפו בשטחי השמורה כמה קרקלים, הן ביום והן בלילה. בעין גדרון נצפתה, לראשונה בארץ, גירית דבש,

ואוכלוסיית הצבאים בשטח גדלה משנה לשנה בעקבות מניעת רעייה שמובילה לשטח איכותי המושך אליו צבאים גם בחלקים נוספים של הנגב.

עופות: אוכלוסיית הציפורים בשטח גם היא מגוונת ביותר, בעיקר באזור המלחות, המשמשות כאתרי שהייה וקינון לעשרות מיני ציפורים. ביניהם בולטים הזנבנים, כמה מיני קטות (סנגלית, כתר), סלעיות מדבר וערבות, מדברון, סבכי השיטים, ועוד מינים רבים הפעילים ביום ובלילה.

צומח: החלק הצפוני של השמורה מהווה יחידת נוף בפני עצמה, עשירה נביעות מים (תשע במספר), שחלקן נובעות כל ימות השנה. סביב הנביעות התפתחה צמחיית מלחות מגוונת ועשירה עם מספר רב של עצי תמר. מעניין במיוחד מעבר הנחלים, בעיקר נחל גדרון, מתצורת חצבה לתצורת הלשון, שבדרכם נחשפות שכבות נושאות מים המעשירות את הרכב הצומח באזור. בנוסף לעצי התמר יש עצי שיזף, שיטה סלילנית, שיטת הסוכך ומספר קטן של עצי זקום מצרי. עוד צומח ייחודי שניתן לראות באזור זה הוא כמה שיחים גדולים של סהרון משולש ומחומש לולייני.

צילום של דררה, שצולם על ידי דורון הופמן בשדות מושב אלישמע שבשרון, זכה במקום הראשון בתחרות צילום הציפורים השלישית ע"ש עמית גפן שיזמה החברה להגנת הטבע.

החברה להגנת הטבע מקיימת זו השנה השלישית תחרות צילומי ציפורים לזכרו של עמית גפן ז"ל, צפר וצלם טבע מחונן שנפטר באפריל 2007. בתחרות השתתפו מאות צלמים, וצוות של טובי צלמי הטבע בארץ בחר את התמונות הזוכות.

מקום ראשון. צילם: דורון הופמן

הדררה, הזוכה במקום הראשון, ציפור יפה, ירוקה וזיקה במיוחד, היא מין פולש שמקורו בדרום-מזרח אסיה. הדררות הובאו לארץ על ידי האדם, בשנות ה-80 שוחררו או ברחו אל הטבע במרכז הארץ. הדררות התפשטו בכל רחבי הארץ, וכיום הן נפוצות מדן ועד אילת, כאשר ריכוז האוכלוסייה הגדול ביותר הוא בגוש דן ובשרון, שם מתאספות לעתים להקות של אלפי פרטים.

למרות היות הדררה עוף יפה וקולני, היא מהווה איום חמור למערכות הטבעיות והחקלאיות בישראל. כמו בכל העולם, גם בארץ הדררות גורמות נזק לאוכלוסיות של המינים המקומיים, כגון נקר סורי, דוכיפת, שעיר מצוי (מין ינשוף קטן) וירגזי. כמו כן גורמות הדררות לנזקים אדירים לגידולים חקלאיים, במיוחד למטעי פקאן, מטעי פרי אחרים ושדות חמניות.

לדברי יואב פרלמן ממרכז הצפרות של החברה להגנת הטבע ורכז התחרות: "הצילום הזוכה מעלה את המודעות לבעיית המינים הפולשים, המהווים את הגורם השני להיכחדות של בעלי חיים בעולם. מינים אלה גורמים נזק אדיר למערכות אקולוגיות ברחבי העולם, וגם בישראל כבר ניתן לראות עדויות לפגיעה באוכלוסיות ציפורים בשל התפשטותן של אוכלוסיות הדררה והמאינה. לצערנו, מדינת ישראל אינה עושה כמעט דבר כדי לטפל בתופעה זו. החקיקה הקיימת למעשה מגנה על המינים הפולשים, ומאפשרת המשך ייבוא של מינים שגורמים נזקים נוראיים למערכות אקולוגיות. מדינת ישראל גם אינה משקיעה בסילוק מינים פולשים ברמה משמעותית, וכתוצאה מכך המינים הפולשים הולכים ומשגשגים, בעוד המינים הארצישראלים הולכים

מקום שלישי. צילם ניסים לוי

במקום השני זכה איליה שלמייב שצילם זוג סבכיים שחור-ראש באזור השפלה. הסבכי שחור-ראש הוא ציפור שיר קטנה, היציבה בישראל בכל רחבי החבל הים תיכוני, דרומה עד לבאר שבע.

במקום השלישי ובקטגוריית "חביב הקהל" זכה צילום של חוויאי משדות קיבוץ גלאון שבדרום שפלת יהודה, שצולם על ידי ניסים לוי.

מקום שני. צילם איליה שלמייב

החוויאי מאתר נחשים במעוף אטי או ברפרוף מעל שטחים פתוחים ושדות מזון, וצולל עליהם במהירות. רגליו מכוסות קשקשים קשיחים המגנים עליו מפני הכשות הנחשים.

אז התפתחות המערכת החקלאית בשפלת יהודה בעשורים האחרונים הפכו החוויאים לחלק חשוב ממערכת ההדברה הביולוגית. לאחר קציר החיטה וחריש השדות, בסוף האביב ובתחילת הקיץ, נקבצים חוויאים בהמוניהם מאחורי הטרקטורים החורשים את השדות, וצדים את הנחשים ואת המכרסמים שנחשפים בשל החריש. אזור שפלת יהודה וחבל לכיש הוא כנראה הצפוף בעולם בקינון חוויאים. עם זאת, סכנות פיתוח כגון הקמת יישובים חדשים והקמת תשתיות חדשות, מאיימים על אוכלוסיית החוויאים ועל המערכת האקולוגית העשירה ביותר הנמצאת באזורים אלה. החוויאי נודד בסתיו למרכז אפריקה, ושב אלינו בתחילת האביב.

ונעלמים. אנו מקווים כי בשנה הקרובה, שהוכרזה על ידי האו"ם כשנת המגוון הביולוגי, תתחיל ממשלת ישראל לטפל בבעיה חריפה זו, כך שנוכל ליהנות ממגוון הציפורים המקומיות שלנו עוד שנים רבות."

בעונת הנדידה, לפני שבעה חודשים, הגיע לבית החולים לחיות בר של הספארי ורשות הטבע והגנים גוזל של סיס חומות. הגוזל שהגיע ממרכז הארץ היה קטן וחלש, ובנוסף אחת מכנפיו לא הייתה מפותחת דיה.

במהלך כל התקופה הזאת גדל הסיס, שזכה לשם סיסו, אצל ד"ר אריאלה רוזנצווייג, וטרינרית בבית החולים שהקפידה להאכילו מדי שעה. לאחרונה הבחין הצוות כי סיסו מתחזק, אולם מכיוון שהוא נמצא באשפוז הוא נח כל העת על הקרקע וחובט בה

באמצעות כנפיו. הכנף הימנית שלו לא מתפתחת היטב, ובמקביל הוא לא מפתח מספיק את שרירי התעופה שלו. צוות בית החולים הגה רעיון מקורי שמטרתו לסייע לסיס להחלים לחלוטין.

לסיס הקטן שמשקלו מגיע בסך הכול לכ-35 גרם, נתפרה אפודת תעופה מיוחדת שחברה לגופו כששתי כנפיו ושתי רגליו מבצבצות החוצה. אפודת התעופה חוברה בחוט לתקרה, ובמשך כחצי שעה נותר הסיס תלוי, נופף בכנפיו וחזק את שריריו. בימים הקרובים מתכוונים בבית החולים

לבנות לסיס תכנית אימונים אישית, ובכל יום להאריך את שהייתו באוויר כדי לגרום לו להתחזק ולהפחית את שהייתו על הקרקע. כאשר הכנף תירפא ניתן יהיה להשיבו לטבע.

סיס החומות הוא ציפור המבלה את רוב ימיה באוויר, מלבד בזמן הטלת הביצים. הוא מוצא את טרפו באוויר, אוכל, מנקה את נוצותיו, משחק, מזדווג, אוסף חומרים לקן ואף ישן, בדרך כלל תוך כדי תעופה.

אורך גופו הוא כ-16 ס"מ ומוטת כנפיו בין 42-48 ס"מ.

צילום: טיבור יגר

יהלומים שגודלו בטכניון נשלחו לחלל / עמוס לכב, דובר הטכניון

הקשה ביותר בטבע. העבודה נעשית בהנחיית פרופ' אלון הופמן וד"ר גיאן אדלר מהטכניון, וד"ר אירינה גוזמן מהמרכז למחקר גרעיני (ממ"ג) שורק.

יהלומים אדישים לאווירה כימית מאכלת, על כן על פי עמידותם בניסויים במעבדה ובחלל תיבדק התאמתם ליישומים עתידיים בלויינים.

החומרים צריכים להיות עמידים לאורך שנים רבות שבהן שווה הלוויין במסלול, בגובה של 200-800 ק"מ מעל כדור הארץ. זאב שפילמן בודק אפשרות של שימוש

הדוקטורנט זאב שפילמן חוקר במסגרת עבודת הדוקטורט שלו את האינטראקציה בין סביבת חלל מדומה שהוא יוצר במעבדה, לבין היהלום, שהוא החומר

מעבורת החלל אטלנטיס הביאה לתחנת החלל הבין-לאומית שני יהלומים שגודלו במעבדות הפקולטה לכימיה בטכניון. במהלך חודש דצמבר הוצאו היהלומים מתחנת החלל כדי "לשוטט" בחוץ בעצמם ובעוד שנה הם יוחזרו לכדור הארץ. עם חזרתם תיבדק השפעה אפשרית עליהם מסביבת חלל הרסנית שמכילה חמצן אטומי שמאכל חומרים מבוססי פחמן.

מרכז אילן רמון לנוער שוחר פיזיקה
 לילות אסטרונומיה 2010
 ימי שלישי 19:00 - 20:30
 בתיאום מראש

טל. 08-6652068
 פקס 08-6283611
<http://ilanramon.bgu.ac.il> www.beityatziv.co.il

צילום: רונן רז

המאבק מקבל משנה תוקף וחשיבות עקב התחממות כדור הארץ שגורמת להפשרת קרחונים והמסתם, דבר שגורם לפתיחת דרכי מעבר לאניות, שליטה על נתיבים, וכמובן גישה קלה יותר לאוצרות טבע כמו נפט או גז.

יבשת אנטארקטיקה קשה לאדם. הסלעים והקרחונים גם יחד משתרעים על פני שטח עצום שהופך אותה ליבשת הרביעית בגודלה בעולם, גדולה מאירופה ונאוסטרליה. למרות גודלה העצום לא ניתן ליישב בה בני אדם, עקב תנאי הקור הקיצוניים האופייניים לה. את היבשת מכסה כיפת קרח עבה שבשיאה, באזור לב היבשת, עוביה מגיע ל-5,000 מ'. הטמפרטורה הקרה ביותר שנמדדה ביבשת בזמן החורף הגיעה ל-88 מעלות צלסיוס מתחת לאפס. האדם הראשון שהגיע לאנטארקטיקה היה רואלד אמונדסן הנורבגי, בשנת 1911, אחרי מסע מפרך, ושב ממנו חי.

צילום: רונן רז

כיום מגיעים מדי שנה בחודשי הקיץ האנטארקטי כ-30,000 תיירים על סיפוןן של ספינות הבנויות במיוחד לשם כך מפלדה שנועדה להתנגש בקרח ולפנות אותו. התנאים על הספינות לא מפנקים (עדיין אין ספינת אהבה לאנטארקטיקה) אבל בהחלט סבירים, והם מספקים לתיירים תאים מחוממים לשניים או שלושה. הספינות מצוידות בסירות זודיאק המורדות במנוף אל המים, ובהן יוצאים לסיורים בין גושי הקרח הצפים, נוחתים בחופי היבשת לביקור במושבות הקינון של פינגווינים או אלבטרוסים, והולכים בין נופי הסלעים והקרחונים של היבשת. לספינות מתלווים מדריכים שהם בדרך כלל חוקרים ששהו תקופות ארוכות באזורים הקוטביים של העולם.

צילום: רונן רז

שני דגמי יהלום שגידלו במעבדות הטכניון והוא העבירים לנאס"א. עתה "משוטטים" יהלומי הטכניון בחלל, עם "שכנים" כמו חומרים עתידיים לחליפות חלל. בתום שנה יוחזרו היהלומים ושאר החומרים לתחנת החלל, ומשם יגיעו ארצה באחת ממעבורות החלל.

"היהלומים שלנו עשויים פחמן 13 (פחמן איזוטופי), והדבר יאפשר לנו בדיקה נקייה מהשפעות אפשריות של פחמן שאולי נמצא בחלל", מסבירים חוקרי הטכניון.

חלל במעבדה, ואכן התברר כי היהלומים עמידים בסביבה מדומת חלל. עתה אנו בודקים זאת בסביבה האמיתית".

במאמר שפרסמו פרופ' הופמן, ד"ר גוזמן ותלמידים זאב שפילמן בכתב העת המדעי Applied Physics Letters הם סיפרו על הגילוי שלהם, שאם מגדלים יהלום במעבדה לכיוון מסוים ובצורה אטית ומסודרת - היהלום יהיה עמיד יותר. בהמשך לשיתוף פעולה עם פרופ' טים מינטון מאוניברסיטת מונטנה בארצות הברית, הם העבירו לו

ביהלומים מלאכותיים בלוויין. "שימושים עתידיים של יהלום בחלל יכולים להיות ציפויים שקופים אופטית מוליכי חום, גלאי קרינה ועוד", הוא מסביר, "מטרתנו היא לשתף פעולה עם חוקרי ממיג שורק בפיתוח ציפוי יהלום לסביבת חלל".

על פני כדור הארץ יש כבר שימושים בציפוי יהלום, שהם עמידים מאוד והולכת החום שלהם טובה. "כדי להעלות משהו לחלל, יש לדעת קודם כול מה יקרה לו שם", מסביר פרופ' הופמן, "לכן דימינו סביבת

המלחמה על יבשת אנטארקטיקה / רונן רז, אקו טיולי שטח

צילום: רונן רז

בימים אלה נשמעים קולות רבים בחלק מהמדינות החתומות על הברית, לאי חידוש הברית ולקבלת שליטה על שטחים ביבשת אנטארקטיקה, ומכאן על אוצרות הטבע הרבים שבה. בנושא זה מתקיימים דיונים רבים ואף נעשים מעשים מצד חלק מהמדינות להשגת שליטה על המקום. ההשלכות של המעשים יכולות להיות הרות גורל לכדור הארץ.

אוסטרליה, בלגיה, צ'ילה, צרפת, יפן, הודו, ניו-זילנד, נורבגיה, דרום אפריקה, ברית המועצות, בריטניה וארצות הברית. סוכם כי מדינות אלו יקימו ביבשת תחנות מחקר, השטח ישמש למטרות שלום בלבד ותיאסר בו פעילות צבאית. כמו כן, סוכם על חופש מחקר מדעי ושיתוף הפעולה בין המדינות בנושא זה. ההסכם אינו מבטל תביעות טריטוריאליות שיש לאותן מדינות על היבשת או משפיע עליהן.

בסוף שנת 2009 תסתיים הברית האנטארקטית בת 50 השנה שהסדירה את מעמד היבשת בעולם. אוצרות הטבע הרבים שיש באנטארקטיקה קורצים למדינות רבות בעולם, ויש חשש שהברית לא תחודש ויתפרץ סכסוך בין-לאומי על שליטה במשאביה.

ב-1 בדצמבר 1959 נחתמה הברית האנטארקטית בין המדינות: ארגנטינה,

צער בעלי חיים
רמת גן והסביבה

זכרו! מאחורי כל זוג עיניים יש נשמה

פנת אימוץ בעלי חיים

צ'אפי
כבת שמונה, מחוסנת, בריאה ומעוקרת. תתאים הן לאנשים מבוגרים והן לצעירים, שביטוח לה שלא תבלה עוד לעולם במכלאה.

פלינט
מחוסן ומסורס. ננטש בהסגר בדרום וחיכה שם קרוב לחצי שנה לבית, ללא מזל. כלב יפה ופרוותי.

ג'וני
כבן שנתיים, מחוסן ומסורס. מלא שמחת חיים, מקסים עם ילדים וחובב התולים.

שרון
גור ענק כבן חמישה חודשים, מחוסן, בריא ומסורס. זקוק למשפחה שמסוגלת להתמודד עם כלבלב שמתנהג כמו גור ושוקל כמו אימא.

ניתן לבוא לאמץ, להתנדב, לטייל עם כלבים ולשחק עם חתלתולים שבעה ימים בשבוע:

ראשון - חמישי: 11:00-17:00

שישי: 11:00-14:00

שבת: 11:00-15:00

רחוב חפץ חיים 4, תל אביב. טלפון: 03-6967394 או 054-2031977 אתר: www.sPCA.org.il

נחל פארן ופטרייה - מי יודע?

המהדורה האחרונה של מפת טיולים וסימון שבילים מספר 17 - הערבה התיכונה ומזרח הר הנגב, הודפסה ב-2007 ויש לנו חדשות למטיילים שם.

סימון שבילים

צילום: אורי דביר

לפני שיהרס, צמיגים יחרצו את סביבתו וייפגע גם אתר עתיק השוכן לידו. הפטרייה נמצאת בשמורת טבע, ובמילא עד שיסומן אליה שביל לא ניתן לטייל אליה כי אסור לטייל בשמורות טבע שלא על שבילים מסומנים.

אם מישהו מכיר את הפטרייה הזאת ויכול לספר עליה, נשמח לשמוע, ואם יש בידכם גם צילום - מה טוב.

ובינתיים, עד שיסומן השביל התאפקו מלחפש את הפטרייה ושמרו על סביבתה.

כשנוסעים כ-45 דקות ממצפה רמון דרומה בכביש מספר 40 מגיעים בין סימני ק"מ 49 ל-50 למפגש של הכביש באפיקו של נחל פארן. כאן פונה מערבה דרך עפר (19160) ומוליכה עם נחל פארן לעבר בארות עדה. במפה מסומנת הדרך כמתאימה לרכבי שטח, אך מאז יצאה המפה לאור תיקנו ושדרגו אותה, הציבו לאורכה ומשני צדיה אבני שפה, וכשהיינו שם לאחרונה בחודש דצמבר השנה ראינו ליד באר עדה אוטובוסים ומכוניות פרטיות. הדרכים המשופרות ממשיכות פנימה אחרי בארות עדה ומשמשות את הצבא. הנסיעה מכביש 40 לבארות עדה נמשכת כמחצית השעה ויותר לרכב פרטי, כי מי ממחר? הגדה השמאלית של הנחל מורבדת סחף, פרי תופעה גאולוגית רחוקה. היום אנחנו נהנים משרידי הסחף הזה המכיל חול וחרסית אדומים ומעליהם עוד שכבת קונגלומרט (תלכיד), שיוצרים צורות כיד הדמיון הטובה עלינו. כל זה משתנה כמובן בתנאי התאורה השונים בשעות היום השונות. הדרך המשודרגת פתחה לפני רבים ציר טיול יפה ברגל לקניון נחל

עדה, ואת האפשרות לבקר בבארות עדה, תופעה מדברית מעניינית. מהדרך הראשית הוסיפו קטע של דרך טובה המקרב אותנו ממש עד בארות עדה, ועד לחניון לילה שהוכשר בידי רשות הטבע הגנים. עם כל הפיתוי להגיע למקום יש לדעת שהוא בשטחי אש שבהם צה"ל מתאמן, ולכן יש לתאם שם ביקור בימי שישי ושבת וכן לזכור שנחל פארן הוא הארוך בנחלי ארצנו ושיטפון חורף שם מעניין אמנם, אך הוא מסוכן גם לרכבי שטח כבדים, ושומר נפשו ירחק ממנו. לפני הכניסה לשטח יש לברר אם יש סכנת שיטפונות.

ואם אנחנו כבר בנגב, הרי סיפור קצר: לפני שנים נחת מסוק של חיל האוויר ליד סלע גדול דמוי פטרייה, אי שם בנגב. אחד הטייסים ירד, צילם את המקום וחזר לבסיס. שנים עמד המקום בשיממונו, עד שלפני כשלוש שנים חזר לשם אחד הטייסים עם אשתו. הידיעה על המקום זלגה, וחלק מתושבי היישובים בסביבה הפכו את האתר ליעד לטיולים. עכשיו מנסים להביא לסימונו של שביל למקום,

כתב: אורי דביר